

Hasan KARAL
İstanbul Milletvekili

27822

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sn. İbrahim Yumaklı tarafından Anayasanın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılması hususunu arz ederim. 02.05.2025

Hasan KARAL
İstanbul Milletvekili

Türkiye'de son yıllarda yaşanan ekonomik kriz, artan üretim maliyetleri, yetersiz hayvancılık politikaları ve gıda enflasyonu, temel gıda ürünleri arasında yer alan kırmızı etin fiyatlarını ciddi şekilde etkilemiştir. Türkiye Damızlık Sığır Yetiştiricileri Merkez Birliği'nin verilerine göre, 2020 yılında kilogramı 32,35 TL olan dana karkas et fiyatı, 2025 yılında 432 TL'ye ulaşmıştır. Bu artış, yaklaşık yüzde 1.235'lik bir yükselişe işaret etmektedir. Et fiyatlarındaki bu artış, yalnızca üretici ve piyasa dengesi açısından değil, halk sağlığı ve toplumun dengeli beslenme hakkı açısından da ciddi sonuçlar doğurmaktadır. Avrupa İstatistik Ofisi'nin (Eurostat) 2023 yılı verilerine göre, Türkiye'de nüfusun %39,1'i iki günde bir et, tavuk veya balık içeren bir öğün tüketmemektedir. Et ve hayvansal protein kaynaklarına erişimdeki bu derin eşitsizlik çocukluk çağı gelişimi, yaşlı sağlığı ve genel toplum direnci üzerinde uzun vadeli olumsuz etkiler yaratmaktadır. Türkiye, et tüketimi oranıyla Avrupa ülkeleri arasında son sıralarda yer almakta, ayrıca küresel ortalamalarla karşılaştırıldığında da Türkiye, kırmızı etin en pahalıya satıldığı ülkeler arasında bulunmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1) Son beş yılda kırmızı et fiyatlarında yaşanan artışın temel nedenleri nelerdir? Bakanlığınız bu artışların denetlenebilirliğini sağlamak adına hangi adımları atmıştır?
- 2) Türkiye'de kırmızı et fiyatlarının dünya ortalamasının yaklaşık üç katına ulaşmasının sebepleri nedir? Üretim maliyetlerinin bu artışa katkısı ne ölçüdedir?
- 3) Bakanlığınızın, halkın hayvansal protein ihtiyacını karşılayabilecek, uzun vadeli, sürdürülebilir ve yerli üretime dayalı bir kırmızı et politikası bulunmakta mıdır?
- 4) TÜİK veya Bakanlığınız bünyesinde kırmızı et tüketiminin düşüş gösterdiğine dair bir araştırma yapılmış mıdır? Varsa sonuçları nelerdir?
- 5) Et ve Süt Kurumu'nun son beş yıldaki piyasa müdahale alımları ve satışları ne kadardır? Bu müdahaleler fiyatları dengelemek için yeterli olmuş mudur?
- 6) İthalat yoluyla kırmızı et fiyatlarının dengelenmesi uygulaması kapsamında son beş yılda canlı hayvan ve kırmızı et ithalatına ne kadar kaynak ayrılmıştır?
- 7) Dar gelirli vatandaşlara yönelik kırmızı et erişimi için herhangi bir sosyal destek programı planlanmakta mıdır?